

AZ ÖTTUSALOVAK SZAKÉRTŐJE

Ladvenszky József

Új sorozatunkban olyan embereket mutatunk be, akik a háttérből segítik a versenyek problémamentes lebonyolítását, illetve munkájuk elismerésre méltó és szeretnénk, ha jobban megismernék őket. Első interjúalanyunk Ladvenszky József, akit a lovasok többnyire Ladóként ismernek.

Hogyan kezdődött a lovaglás iránti szerelem?

1988-ban, 14 évesen kezdtem el lovagolni a Tattersallban az öttusázók kezdő, hat hetes lovastanfolyamán. Az öttusában a lovaglást kezdjük legkésőbb minden más szakág közül, nyolcévesen csak futunk, úszunk; a lövészet, majd a vívás kb. 13 éves kortól jön be, és csak körülbelül 14-15 éves kortól lovagolunk. Sok gyerek a technikai számok, a lovaglás, vívás, lövészet miatt választja ezt a sportot. *(A röviddel az interjú készítése után érkezett legújabb hírek szerint a 2024-es párizsi olimpián*

még lovaglással rendezik az öttusát, utána a lovaglást lecserélik egy másik szakágra, amiről egyelőre még nem döntöttek.)

Akkoriban még több mint negyven ló állt a központi öttusaistállóban a Tattersallban, volt a Dózsának a Mosonyi utcában a rendőrségnél nagyjából tíz lóva, és a Honvédnak is a Hidász utcában, Pasaréten körülbelül tíz lóva, amit öttusázók használhattak. Székesfehérváron és Győrött is voltak öttusalovak. A központi istállónál ma 24 lóval dolgozunk.

A téli időszakban, főként a kezdő osztály lovaglásai remek szórakozást nyújtottak a

BLK versenyzőinek, előszeretettel figyelték a fedett lovarda zsűriszobájából a mi számunkra sokszor nem annyira mulatságos eseményeket. Nagyon nagy létszámú osztályok voltak, nemritkán 20-30 friss, jó kondícióban lévő versenyló a fedett lovardában, teljesen kezdő lovasokkal a hátukon, akik az életükért kapaszkodtak. Nem igazán ideális bevezetés a lovaglás művészetébe, és megvallom, hogy eleinte a félelem leküzdésének vágya ösztönzött leginkább, hogy mindennap ott legyek az órán. Amellett, hogy volt bennem egy rejtélyes vonzalom a lovak iránt, nagyon félelmetes közeget is volt számomra. Szorgalmasan és kitartóan jártam edzésre, és azt láttam, hogy kezdenek egyre többen a társak közül kikopni, én pedig maradtam és egyre több kis apró sikerélményt szereztem. Molnár Tamás, Radler Kálmán, Fath Ferenc voltak az edzőim, és ekkor kezdődött ismeretségem Ferdinandy Gézával is.

Jó társaság alakult ki a Tatterban a hasonló korúakból, Szotyori Nagy Kristóf volt a főszervező. Őt körülbelül tízéves korom óta ismerem, mikor még kéttusáztunk. Mindig nagyon sokat segített nekem a későbbiekben is.

A képesítővizsga után, 16 éves koromtól öttusaversenyeken is indulhattam. 18 éves koromig versenyeztem, a lövészet gyengén ment. 1992-ben az ifi ob után abbahagytam az öttusát, de addigra már a lovaglás szerelmese voltam.

Szorgalmasan jártam lovagolni a Tatterba, kerestem a lehetőséget, hogy továbbra is

lovak mellett tudjak maradni. Balaska Zsolt, az öttusa lovas szakágának vezetőedzője felajánlotta, hogy lovagoljam az öttusais-tállóhoz került fiatal lovakat. A későbbiekben kaptam lehetőséget arra, hogy versenyezzek is. Ebben nagy szerepe volt Ferdinandy Gézának, aki felkarolt, tanított és nevelt, a lovaglásom túl emberileg is.

Továbbtanultál?

Igen, az ELTE Tanárképző Főiskolán földrajz-testnevelés szakon végeztem. Mellette lovagoltam, amikor időm engedte; volt lehetőségem Dallos Gyula óráin, lovain is lovagolni.

Tanítottál valaha?

Soha nem dolgoztam iskolai tanárként. Az iskola elvégzésével munkát kellett keresni, és inkább a lovak felé mozdultam.

Mi volt az első munkahelyed?

Lovasként próbáltam elhelyezkedni, kezdetben versenyezni is tudtam, ilyen volt az első komolyabb állásom is. De a versenyzéssel járó stresszt kevésbé viseltem, mint az otthoni felkészítőmunka nehézségeit, és később beértem azzal, hogy különböző istállóknál munkában lovagolhattam, sokszor fiatal lovakat, és időnként egészen a legmagasabb szintig képzett lovakat is. Ebben az időben volt lehetőségem egy rövid ideig Rezgő Zoltán mellett dolgozni, akinek a véleménye számomra mindig sokat jelent, lovas szakmai és egyéb vonatkozásban is.

Időközben, 1998–2000 között a Kaposvári Egyetem lótenyésztő szakmérnöki képzését is elvégeztem.

Nagyjából ezzel egy időben elindult a kalandozások kora, a közel tíz esztendeig tartó külföldi bolyongás, amikor korábbi álmaim közül nagyon sok megvalósult. Sokat utaztam, láttam csodálatos lovas helyeket, nagy tudású lovasok közelében voltam, ülhettem a világ legjobb lovain. Tanulhattam, tapasztaltam.

Egyik ilyen helyszínen készült az itt látható 4. fotó is, amelyen Jan Tops lovát, Top Gunt lovagolom: fiatalkori vágyam teljesült, amikor kalandozásaim során eljutottam a Stal Topshoz. Tizenévesen, a nyolcvanas évek végén, az Eurosport hőskorában gyakran láthattuk a világkupákon ezeket a nagy lovasokat, lovakat, és akkor Magyarországról nagyon távolinak tűnt ez a világ. Később könnyebb lett utazni és lehe-

■ 1. Sós Attilával | 2. 2010-ben Athénban, Hannah Mytilineou istállójában Biancával. A ló egy Balou de Rouet – Cardento kanca volt, nemrég pusztult el, és Steve Guerdat 2018-ban harmadik volt vele Tryonban a vb-n | 3. Hannah Mytilineou istállójában egyik kedvencével, az Optronic nevű telivérrel. Ezt a lovat versenykarrierje után átlovaglásra adták, a hatalmas méretű herélt nagyon jó karakterű, nyugodt ló volt | 4. A kép 2003-ban készült Valkenswaardban a Stal Tops pályáján; interjúnk alanya azt a Top Gunt lovagolja, aki a barcelonai olimpia győztes csapatának egyik lova volt Jan Tops-szal a nyergében

tővé vált, de azért nekem óriási dolog volt ide bekerülni, látni a világ egyik legkomolyabb eladóistállóját, versenyközpontját, tanulni új dolgokat.

Amikor fiatalabb voltam, a nyugat „fejlett” világa nehezen volt elérhető, és távolról nagyon vonzó volt. Kezdetben nem volt könnyű utazni és külföldön munkát vállalni, de belevágtam. Ralf Runge, Desiree Johnson, Jan Tops, Peter Wylde, Alexander

Onischenko, Hannah Mytilineou istállóiban dolgozva kiváló lovak társaságában rengeteg eseményen, versenyen vettem részt, számtalan élménnyel és tapasztalattal gazdagodtam. Mindig voltak magyarok a közelemben, versenyeken találkoztunk, vagy épp egy istállónál dolgoztunk. Például Gasser Guszti, Biczó Zsolt, Bertók Feri mind hasonló módon, huzamosabb ideig voltak külföldön.

■ Fein Cerával az állatorvosi felvezetésen a normandiai Auvers-ben, 2005-ben

ÖTTUSA LOVAGLÁS NÉLKÜL?

Interjúnk óta eltelt kis idő, fontos változások jöttek az öttusa életébe, erre mit reagálsz?

Napok óta sokkol az a hír, miszerint a UIPM bejelentette, hogy a 2024-es párizsi olimpia után az öttusából törlik, vagy lecserélik a lovaglást. Ennek az ötlete már régi keletű, évtizedek óta gondolkodtak róla, a sportágban élők, versenyzők és edzők számára mégis teljességgel elfogadhatatlan, bármi legyen is az oka. A változtatások, ahogy eddig is történtek, sokszor érintették a lovas szakágat, de ilyen volumenű döntés a sportágat alapjaiban változtatja meg. Innentől nem hívhatjuk öttusának anélkül, hogy fogalomzavart okozna.

Véleményem szerint össze kell fogni azoknak, akik szerint az öttusa kizárólag a jelenlegi sportági összetételben értelmezhető, tiltakozásuknak a legmesszebbmenőkig hangot kell adni, valamint legvégső esetben egy új, alternatív szövetség, liga létrehozásával nemzeti és nemzetközi szinten tovább kell vinni a hagyományt, jelen esetben azt a sportágat, amelyet a modern kori olimpiai mozgalom életre hívója, Pierre de Coubertin báró álmódott meg és 1912 óta folyamatosan szerepelt az olimpiák műsorán.

Most az öttusa van soron, de az állatvédők lobbija már a többi olimpiai lovas szakágat is folyamatosan támadja.

A Magyar Öttusa Szövetség jelenleg a világon egyedülálló létszámú és minőségű, az öttusalovasok képzésére és versenyeztetésére alkalmas lóállományt tart fenn állami támogatásból. Ennek az intézménynek a felszámolásával az ország egyik utolsó (a fővárosban az egyetlen) lovasiskolája szűnik meg, ahol olyanok is lovagolni tanulhattak, akik egyébiránt anyagi okok miatt nem engedhetnék meg, hogy ezt a sportot űzzék. Többek között magam is így kerültem lóközelbe, és tudom, hogy sok gyereknek volt az egyik fő ösztönzője az öttusa mellett, hogy lovagolni tanulhat majd. Meggyőződésem, hogy a lovaglás kivétele az öttusából nem fogja megoldani a sportág olimpiai műsorán maradásának kérdését. Ezért is fájó és megdöbbentő számomra, amikor a saját nagy múltú sportágunk megsemmisülését figyelő szakvezetők mosolyogva mondják, hogy tovább kell lépni ezen a döntésen és el kell fogadni az elfogadhatatlant.

Fárasztó volt ez az időszak, de mindig motivált, hogy tudok lovagolni és fejlődni. Voltak, akik ebben sokat segítettek, például Hannah nagyon rendes volt. Amikor Sylve Söderstrand volt az edzője, idősebb, már nyugdíjazott lovaival engedte, hogy részt vegyek edzéseken. Nála készült az a fotó, amin az Optronic nevű telivérrel vagyok lefényképezve. Hannah férje, Iannis Mytilineou nagy telivérménest tart fenn, saját nevelésű lovakat futtat, a görög Jokeyclub elnöke, a görög lovasélet nagy mecénása.

Hogy alakult a magánéleted a kint töltött időszak alatt?

Magánéletről gyakorlatilag nem beszélhetünk ebben az időszakban, nem gondolom, hogy kedvez annak az ilyen vándorélet, viszont egyre inkább gyötört a honvágy, így 2011 végén hazajöttem, és már igazán nem szeretnék újra külföldön dolgozni.

Hol dolgozol, mióta hazajöttél?

Mindig kínálkoztak a lovas munkák, kezdetben beugrós voltam egy pár helyen. Dolgoztam rövid ideig Marócpusztán a gidrán menésben, és 2014-ben visszatértem az öttusaistállóhoz.

Mik a napi feladataitok?

Az edzések vezetése, lovak mozgatása, lovak napi ápolása, gyógykezelése, felszerelések karbantartása, minden, amit a 24 sportlós menedzselése megkövetel. Heti hat napon vannak edzések, vasárnap lópihenő. A válogatott keret tagjainak ugrómunkáját részben Sós Attila vezényli. A versenyek lovaglós versenyszáma körüli előkészítő feladatokat, és a lebonyolításukat is mi végezzük.

Mik a vízióid a lovassporttal kapcsolatosan?

Szeretném, ha szélesebb rétegek számára is elérhető lenne egy jól kidolgozott, országsszerte kiterjesztett, államilag támogatott lovasiskolai rendszerben a lovaglós alapjainak elsajátítása a rajtengedélyvizsga szintig, esetleg tovább. A korosztályomból is sokan ebben a rendszerben nevelkedtek. Emellett fontosnak tartanám egy minden lovassportot, lósportot, összes szakágat és lóval kapcsolatos tevékenységet szolgáló közösségi tér, könyvtár, kiállítóterem, rendezvényközpont funkcióval rendelkező nivós helyszín, kulturális intézmény létrehozását.

Czibula Orsolya